

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi

İli : Ankara-Konya-Aksaray

Nüfusu : 335.853 (2009)

Alanı : 7414 km²

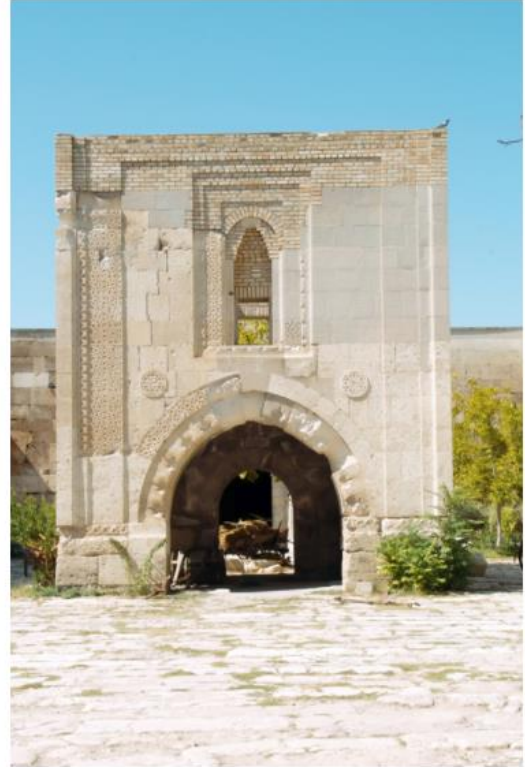
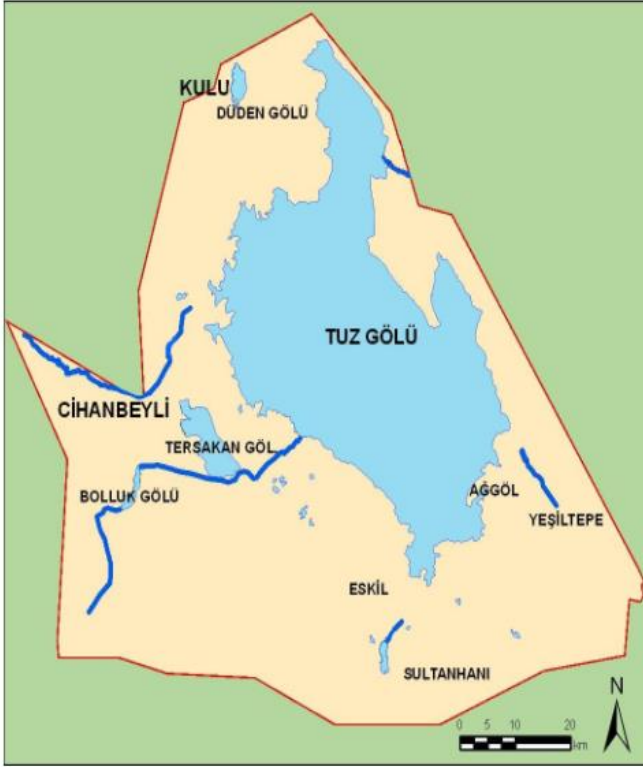
14.09.2000 tarih ve 2000/1381 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit ve ilan edilmiştir.

Genel Özellikleri:

Göl, Türkiye’deki en büyük ikinci ve dünyanın en tuzlu 2. gölüdür.

Tuz Gölü havzası ülkemizde biyolojik çeşitliliğin korunması açısından büyük önem taşıyan ve uluslararası kriterlere göre A sınıfı bir sulak alandır. Tuz Gölü kuş varlığı yönünden Türkiye’nin en zengin göllerinden birisidir. Bölgede 85 kuş türü, 4 tanesi endemik 129 böcek türü, 15 memeli türü ve 38 tane endemik bitki türü bulunmaktadır. Göl aynı zamanda I.Derece Doğal Sit olarak tescil edilmiştir.

7.414 km² büyüklüğündeki Bölge, kendine özgü bir doğal yapısı ve tarihi değerlere sahiptir.

Tuz Gölü; İç Anadolu Bölgesi'nde, doğudan Kızılırmak Masifi, güneyden Obruk, batıdan Cihanbeyli ve kuzeyden Haymana platolarıyla çevrili çukur alanın kuzeydoğusundaki en alçak bölümünde yer almaktadır. Türkiye'nin Van Gölü'nden sonra ikinci büyük Gölü'dür. Kapalı bir havzada yer alan Tuz Gölü, jeolojik olarak tektonik kökenlidir. Büyüklüğüne karşın ülkemizin en sığ göllerindendir. Derinliği bir çok yerde 0.5 metreden azdır. Suyun bol olduğu ilkbahar aylarında göl Göl alanı 164.200 hektara ulaşır. Dışarıya akıntısı olmayan bu gölün deniz seviyesinden yüksekliği 905 m'dir. Türkiye'nin en az yağış alan yeri olduğu için akarsu bakımından çok fakirdir. Önemli sayılabilecek akarsuları, doğuda Şereflikoçhisar'dan geçen Peçenek Suyu, güneybatıda DSİ Konya drenaj kanalı, batıda Cihanbeyli'den gelen İnsuyu ve güneydoğuda Aksaray'dan gelen Ulurmak'tır. Ancak, bu suların bir kısmı yazın kuruyarak Göle ulaşamamakta ve aşırı buharlaşmanın da etkisiyle Göl'ün tamamına yakını kurumaktadır. Kuruyan bölgelerde 30 cm'yi bulan tuz tabakası oluşur. Tuz Gölü; sadece ülkemizin değil dünyanın da en tuzlu göllerinden biri olup, suyun yoğunluğu 1-22.5 cm³/gr, tuz oranı % 32.4'tür.

Gölde, tuz konsantrasyonunun yüksekliği nedeniyle sucul bitkilere rastlanmamaktadır. Göl çevresinde ise geniş bir alanda **cok zayıf tuzcul flora** ve burada akarsu etkisinde kalan bölgelerde tuza dayanıklı, seyrek bitki örtüsü görülmektedir.

Tuz Gölü kuş varlığı yönünden Türkiye'nin en zengin göllerinden biridir. Kışın kapladığı çok geniş su alanı su kuşları için önemli bir kışlama alanı oluşturmaktadır. Tuzlu ortamlara uyum sağlamış olan flamingo, kılıçgaga, angıt ve benzeri kuşların yanı sıra yağmurcunlar, turnalar, yaban kazları ve yaban ördekleri gölde büyük topluluklar halinde yaşamaktadır. Göl çevresinin nispeten ıssız oluşu nedeniyle kuşlar, etraftaki su birikintilerinde, meralarda ve ekili alanlarda rahatça beslenmekte, kışın en soğuk günlerinde dahi donmayan göl sularında yüzebilmektedir. İlkbaharda Göl içinde oluşan adalar ve bataklıklar Bataklık Kırlangıcı (*Glareola pratincola*), Suna (*Tadorna tadorna*), Angıt (*Tadorna ferruginea*), Çamurcun (*Anas crecca*), Kılıçgaga (*Recurvirostra avocetta*), Kocagöz (*Burhinus oedicnemus*) ve martı türlerinin (*Larus sp.*) kuluçka yapmalarına imkan sağlamaktadır. Bölgede tuzcul stepler ve endemik türlerden oluşan ekolojik açıdan hassas bitki toplulukları bulunmaktadır. Bir ekosistem bütünlüğü arz eden Tuz Gölü ve yakın ilişkide olan çevresindeki göller (Tersakan Gölü , Düden Gölü , Bolluk Gölü, Eşmekaya Gölü, Köpek Gölü, Akgöl) sayısız kuş türü

ve özellikle Avrupa’da nesli tüklenmekte olan flamingolar (*Phoenicopterus ruber*) için habitat niteliğindedir. Tuz Gölü, flamingoların ülkemizdeki en önemli kuluçka alanı olup, Gölün orta kesimlerinde herbiri 5-6 bin yuvadan oluşan dev kuluçka kolonileri bulunmaktadır.

Tuz Gölü havzası ülkemizde biyolojik çeşitliliğin korunması açısından büyük önem taşıyan ve uluslararası kriterlere göre A sınıfı bir sulak alandır. Bölgedeki en önemli ekonomik faaliyet tarım ve hayvancılıktır.

Tuz Gölünde tuz üretimi buharlaştırma yöntemi ile yapılmakta olup, bu yöntem göl suyunun güneş altında buharlaştırılması sonucu tuzun kristalleştirilmesi esasına dayanmaktadır. Güneş enerjisi ile yapılan tuz üretiminde havuzlama sistemi kullanılmaktadır. Tuz Gölünde Tekel Genel Müdürlüğü tarafından işletilen 3 adet tuzla bulunmaktadır. Tuz Gölü’nde Tekel Genel Müdürlüğü tarafından işletilen Kaldırım, Kayacık ve Yavşan Tuzlaları T. C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi’nin kararı ile; Koyuncu Kaldırım Tuz İşletmesi adı altında özelleştirilmiştir.